

LA FUNDACIÓ VICENTE FERRER

La Fundació Vicente Ferrer (FVF) és una organització no governamental de desenvolupament compromesa, des del 1969, amb el procés de transformació d'una de les zones més empobrides del sud-est de l'Índia: els estats d'Andhra Pradesh i Telangana. Treballa amb comunitats en risc d'exclusió i amb col·lectius vulnerables. Actualment actua a 3.589 pobles i beneficia a més de 3,6 milions de persones.

En l'àmbit sanitari, l'objectiu de la FVF és garantir l'accés a l'assistència sanitària a tothom, especialment a les persones de castes desfavorides i millorar la seva qualitat de vida.

Es considera prioritari la realització d'accions de conscienciació per augmentar el coneixement i la capacitat de decisió de la població rural. En aquest sentit, es treballa especialment amb les dones per augmentar el seu apoderament en qüestions de salut sexual i reproductiva, promovent pràctiques segures i fomentant els parts en hospitals.

Transforma la sociedad en humanidad

QUÈ SÓN ELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS?

Els drets sexuals fan referència a la llibertat de tota persona a expressar la seva pròpia sexualitat sense discriminació per motius d'orientació sexual. Els reproductius, en canvi, són els drets de decidir sobre la pròpia reproducció, a tenir garantit l'accés als mètodes anticonceptius i, en el moment de l'embaràs i el part, a fer-ho amb garanties per a la pròpia salut.

Aquests drets, però, són vulnerats arreu del món. Milions de dones i nenes estan obligades a casar-se, són víctimes de violència sexual, no tenen accés a anticonceptius, estan desprotegides davant les malalties de transmissió sexual o no tenen cap poder de decisió sobre les seves relacions sexuals.

La seva vulneració té greus conseqüències sobre la vida de les dones:

- ❖ Al món, cada dia moren aproximadament 830 dones per causes relacionades amb l'embaràs i el part. El 99% dels casos es donen als països en desenvolupament. **(1)**
- ❖ Les complicacions de l'embaràs i del part són l'origen principal de les morts entre les adolescents de la majoria de països en desenvolupament, i la segona causa de mort entre les dones. **(2)**
- ❖ Al món, cada any 68.000 dones perden la vida arrel d'un avortament. El 70% de les hospitalitzacions derivades per avortaments de risc són de nenes entre els 10 i els 19 anys. **(3)**
- ❖ Al món, el 58% de les noves infeccions per VIH entre joves de 15 a 24 anys van ser de dones joves i adolescents. **(4)**

ELS ODS I ELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són 17 propòsits que conformen l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, dissenyats per posar fi a la pobresa en totes les seves formes, reduir la desigualtat i lluitar contra el canvi climàtic.

El tercer ODS recull com a prioritat *“garantir una vida sana i promoure el benestar per tothom a totes les edats”*. Per tal de vetllar pels drets sexuals i reproductius de les dones, s'han establert els següents objectius per al 2030:

- ❖ Reduir la taxa mundial de mortalitat materna a menys de 70 dones per cada 100.000 nounats.
- ❖ Acabar amb les morts evitables de nounats i de nens i nenes menors de 5 anys.
- ❖ Garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos els de planificació familiar, informació i educació, i la integració de la salut reproductiva a les estratègies i als programes nacionals.

LA SITUACIÓ DELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS DE LES DONES A L'ÍNDIA

- ❖ La taxa de mortalitat infantil és de 37,9 per cada 1.000 naixements (a l'Estat espanyol és de 3,5). **(1)**
- ❖ El 52% de les dones entre 15 i 49 anys pateixen algun tipus d'anèmia. Aquest fet és característic d'una nutrició deficient, i comporta riscos importants en un embaràs, tant per la salut de la mare com per la del nounat. **(2)**
- ❖ El 17% de les morts maternes a nivell mundial es produeixen a l'Índia, seguida per Nigèria amb un 14%. **(3)**
- ❖ El 58% de les dones s'han casat abans dels 18 anys (l'edat mínima legal). **(4)**
- ❖ L'Índia juntament amb Nigèria, concentra més d'un terç de les morts de nenes i nens menors de 5 anys al món. **(5)**

El projecte de MILLORA DE LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA es duu a terme a través de tres línies d'actuació diferenciades:

1 Millora de l'accés als serveis mèdics maternoinfantils:

A l'Índia rural tradicionalment no es fa un seguiment mèdic dels embarassos, i moltes dones pareixen a casa, sense cap mena d'assistència mèdica i en unes condicions higièniques precàries. Aquests factors posen en perill la vida tant de la mare com del nadó, exposant-los a infeccions i malalties que s'evitarien si es monitoritzés l'embaràs i es realitzés un part institucional, atès en un hospital amb personal mèdic qualificat.

A través d'aquest projecte es fomenta que les dones realitzin com a mínim tres visites ginecològiques al llarg del seu embaràs, en les que es fa un seguiment de la salut de la mare i del nadó. S'incentiva també que el part sigui realitzat a l'hospital, en unes condicions higièniques òptimes i amb l'atenció de personal mèdic format específicament en obstetrícia.

2 Capacitació a col·lectius estratègics:

A les zones rurals perduren encara molts mites i tabús que tenen greus conseqüències per la salut reproductiva de les dones. Es barregen creences com que les dones són impures mentre menstruen, amb un gran desconeixement sobre la sexualitat i la reproducció humana.

En aquest context és necessari, doncs, facilitar coneixements i formació. Les dones embarassades, en les seves visites de seguiment a l'hospital, reben la informació necessària per a conèixer i atendre les necessitats específiques que els hi sorgeixen al llarg del l'embaràs, part i puerperi.

Per altra banda, s'organitzen diferents sessions formatives per capacitar i sensibilitzar sobre salut sexual i reproductiva. Aquestes sessions van dirigides a diferents grups claus; es realitzen amb noies i nois adolescents, amb mares i pares i amb professores i professors d'instituts de secundària.

Alhora, s'aprofiten aquestes sessions per fer un seguiment de la salut de les noies i dones en edat fèrtil. Es mesura el seu nivell de ferro en sang, per l'alta incidència de l'anèmia, i reben formació sobre aliments nutritius tradicionalment desconeguts.

3 Formació al personal mèdic local

A l'Índia rural hi ha una deficient inversió pública en sanitat (menys d'un 1% del seu PIB). Això provoca, entre altres conseqüències, que els recursos humans disponibles siguin pocs i poc qualificats.

Per revertir aquesta situació la Fundació ha obert una altra línia d'actuació: la formació al personal mèdic local, realitzant capacitacions específiques en qüestions d'obstetrícia i ginecologia. Aquestes formacions es realitzen a nivell teòric i a nivell pràctic, a través de la transferència de coneixements i de l'acompanyament.

En aquest sentit, es duen diferents tipus de formació. Per una banda, dues comissions mèdiques de l'Estat espanyol es desplacen anualment als hospitals de la FVF, on fan formacions *in situ*. Després l'equip mèdic que ha viatjat continua en contacte amb el personal local, assessorant sempre que sigui necessari, a través del correu electrònic.

D'altra banda, el personal dels hospitals de la Fundació participa en jornades i formacions específiques organitzades per altres centres mèdics o doctors de referència a l'Índia. D'aquesta manera, s'aconsegueix que el personal dels hospitals de l'organització, en formació continua, ofereixi un servei de qualitat.

RESULTATS

Gràcies a la realització d'aquest projecte a Kalyandurg, l'any 2016-2017 s'han aconseguit els següents resultats (*):

Millora a l'accés als serveis ginecològics:

- ❖ S'han atès un mínim 7.500 parts a l'hospital de Kalyandurg
- ❖ El 15% dels parts s'han dut a terme mitjançant cesària
- ❖ Un 70% de les dones que han parit a l'hospital s'han visitat un mínim de 3 vegades al llarg de l'embaràs
- ❖ Un 90% de les dones que han parit a l'hospital s'han visitat com a mínim 1 vegada al llarg del seu embaràs

Capacitació a col·lectius estratègics:

- ❖ 1.558 noies i 1.145 nois adolescents han participat en 3 tallers de capacitació sobre salut sexual i reproductiva
- ❖ 60 professores i professors de diferents instituts públics de secundària han participat a un taller de capacitació sobre salut sexual i reproductiva

Formació del personal mèdic:

- ❖ El 75% del personal de l'àrea de ginecologia i obstetrícia ha participat en 3 conferències mèdiques
- ❖ S'ha realitzat un taller sobre embarassos d'alt risc per al personal de l'àrea de ginecologia i obstetrícia
- ❖ Un metge ha participat en la formació externa en ultrasons fetal, i 5 infermeres han intervingut en formacions externes relatives a la salut reproductiva
- ❖ Una comissió mèdica espanyola s'ha desplaçat a l'hospital de Kalyandurg i ha fet un traspàs de coneixements al personal local

*(Dades referides a un període de 12 mesos, de febrer 2016 a febrer 2017)